

MEĐUNARODNI INTERDISCIPLINARNI UMJETNIČKO-ZNANSTVENI SIMPOZIJ

**Jozsef Angster (1834.-2024.), 190. obljetnica rođenja,
Orguljarske radionice u dugom 19. st., ličnosti, glazba i prostori**

(Memorijalni centar Matija Petar Katančić, Trg kralja Tomislava 12, Valpovo, 16.-17. listopada 2024.)

PROGRAM

16.10.2024.

- 8:30-9:00** Registracija polaznika
- 9:00-9:30** Pozdravna riječ organizatora
- 9:30-10:00** Kvartet gitara (studenti Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku)
Gitaristi: Vanesa Iličić, bacc.mus.
Marija Bilić, mag.mus.
Nikolina Medvedović, mag.mus.
Borna Valentić, mag.mus.
- Program:
1. A. Ramirez: Alfonsina y el mar (obrada R. Dyens)
  2. F. Kleynjans: Los cuatro elementos: I. La Tierra
  3. B. Bersa: Melancolie (obrada M. Ivković)
  4. F. Kleynjans: Los cuatro elementos: II. El Aqua

- 10:00-10:30**   **Plenarna govornica:**
dr. rer. nat. Judit Angster, Fraunhofer IBP u Stuttgartu (Njemačka)
a)   Die Rolle von Josef Angster und die Angster-Tradition in der
         Orgelforschung in Stuttgart
b)   Physikalische Forschung zum besseren Verständnis und
         zur Weiterentwicklung der Orgel
- 10:30-11:00**   Stanka za kavu
- 11:00-11:30**   red. prof. dr. art. Ljerka Očić, Muzička akademija u Zagrebu (Hrvatska) -
         Komunikacijska domena glazbe -Online
- 11:30-12:00**   prof. mr. art. Emin Armano, Muzička akademija u Zagrebu (Hrvatska) -
         Orgulje J. Angstera u Hrvatskoj i njihov značaj u orguljskom krajoliku
         Hrvatske
- 12:00-12:30**   dr. Libor Dudaš, profesor, Longy School of Music of Bard college, (Boston,
         SAD) - The French Connection in the Organ World: Cavaillé Coll i Joseph
         Angster
- 12:30-13:00**   dr. art. Ivan Bosnar, Syracuse University, Setnor School of Music, Syracuse (NY,
         SAD) - Koncepti i dispozicije orgulja Josefa Angstera
- 13:00-13:30**   doc.dr. sc. Blanka Gigić Karl, dr.sc. Snježana Barić Šelmić, Akademija za
         umjetnost I kulturu u Osijeku, Tea Kulaš, mag. mus. mag. Musical -
         Percepcija orguljske glazbe kod mladih
- 13:30-14:00**   dr.sc. Eldina Lovaš, znanstvena suradnica, Hrvatski institut za povijest,
         Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje -
         Éva Kocsis, prof., viša arhivistica, Županijski arhiv Baranja- Nacionalni arhiv
         Mađarske
         Ostavština Josipa Angstera u Arhivu Baranjske županije Mađarskog
         nacionalnog arhiva u Pečuhu

- 14:00-15:00** Ručak (švedski stol)
- 15:00-15:30** Goran Gregorin, mag. mus., Rehabilitacijski centar Stajčić, (Hrvatska) - Izrada registra, popisa Angsterovih orgulja
- 15:30-16:00** Katarina Lamotte (Javora), mag.art. orguljašica crkve st. Vincet (orgulje Pellerin et Uys) Hendaye (Francuska) - Prstometi i aplikature za stopala u sviranju orgulja
- 16:00-16:30** Ljerka Perči, dipl.inž.kemije, Glazbena baština Valpovačkog vlastelinstva na prijelazu u 19. stoljeće. Rezultati istraživanja, HR-DAOS476, (Hrvatska)
- 16:30** Razgledavanje dvorca i muzeja – Dinko Župan
- 15:00-17:00** Glazbena radionica Orgel Kids za djecu glazbenih škola uzrasta učenika 10-15 godina (osnovna škola Matija Petar Katančić u Valpovu)
Voditeljica Tea Kulaš, mag. mus. mag. Musical
- 18:30** **Koncert u kapelici Sv. Trojstva valpovačkog dvorca Prandau-Normann na Angsterovim orguljama**

Program koncerta:

1. Sandor Balatoni

Franz Liszt: Folksong from Weimar

Franz Liszt: Tu es Petrus

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

2. Renata Bauer

Andrej Misson (1960.-) Varijacije na V nebesih sem doma (moj dom je na Nebu)

3. Libor Dudaš

Gordon Blach Nevin (1892-1943) Will o' the wisp (scherzo toccatina)

Piere-François. Boëly (1785-1858) Fantazija i fuga u B-duru

4. Ivan Bosnar

Preludij i fuga (improvizacija)

17.10.2024.

- 9:30** Polazak autobusa
Osijek (znamenitosti)
Jagodnjak (rodna kuća Angstera, spomenik i crkva s njegovim orguljama)
- 12:30** Kolaudacija Angsterovih orgulja u crkvi Sv. Vendelina u Jagodnjaku
(rodnom mjestu J. Angstera)
- 14:00** Ručak u Baranji

Josef Angster – 190-godišnjak

Vjera Katalinić

„Dne 11. kolovoza g. 1872. jeknuše prvi put orgulje u starodrevnoj crkvi voćinskoj [...] posve u gotičkom štilu izradjene i to po orguljaru Josipu Angster-u iz Pečuha [...] koj polučivši po Njemačkoj, a osobito u Parizu kod nekoga glasovitoga orguljara obilna znanja, sada od nedavna vremena po svoj Ugarskoj na glas dolazi.“

Ove je riječi sačuvao u svojim opsežnim bilješkama Ladislav Šaban, neumorni istraživač orguljske baštine, koji je i autor nevelikog teksta o orguljaru Josefu Angsteru u *Hrvatskom biografskom leksikonu* iz 1973. Šaban je na svojim istraživačkim lutanjima, često uz pratnju Emina Armana, pionirski otkrivao ova kraljevska glazbala u hrvatskim katedralama, župnim crkvama i seoskim crkvicama, i o tome ostavio brojne bilješke, fotografije i objavljene radove. Njegov srodnik po istraživačkom interesu, orguljaš Franz Metz, išao je korak dalje i osim opsežnih podataka koje je učinio dostupnima u virtualnom prostoru, objavio Angsterove uspomene, pisane materinjim – njemačkim – jezikom, u kojima prikazuje svoje djetinjstvo, naukovna lutanja – *Wanderjahre* – i

svoje brojne uspješne radove, svoju malu povijest u kontekstu velikih europskih zbivanja u drugoj polovici 19. stoljeća.

Josef (József) Angster rođen je 7. srpnja 1834. u Jagodnjaku (Kácsfalu/Katschfeld, Kraljevina Hrvatska i Slavonija, Austrijsko carstvo) u obitelji podunavskih Nijemaca. Kao dvadesetogodišnji izučeni stolar krenuo je na svoje naukovno putovanje najprije prema Temišvaru, a potom u Beč i dalje u Dresden, Leipzig i Köln pa u Švicarsku. Od 1863. radio je u Parizu kod Aristidea Cavaillé-Colla, najznamenitijeg orguljara svog vremena, gdje je sudjelovao u gradnji niza orgulja. Godine 1866. vratio se u domovinu i u Pečuhu (Pécs/Fünfkirchen) osnovao tvrtku za izgradnju orgulja i harmonija. Od 1869., kad su dovršene orgulje za tamošnju sinagogu, do 1903., kad je ovaj dugovječni, radišni, bogobojažni i skromni orguljar sinovima Emilu i Oskaru predao radionu sa 60-ak zaposlenika, u uporabi je bilo više od stotinu njegovih glazbala u katoličkim, židovskim i reformiranim bogomoljama na hrvatskom, austrijskom i mađarskom području, ali i izvan Austro-Ugarske Monarhije. Josef Angster umro je u Pečuhu 9. lipnja 1918. (Austro-Ugarska Monarhija na izdisaju). Zadnjih je godina bio svjedokom ekspanzije svoje tvrtke koja je prosperirala sve do sredine stoljeća, s 1307 dovršenih opusa u trećoj generaciji graditelja, ali je nakon nacionalizacije zatvorena.

Franz Metz smatra ga ne samo najvažnijim graditeljem orgulja na području Ugarske (a svakako i sjeverne Hrvatske), već i jednim od najznačajnijih orguljara svoga vremena. U Hrvatskoj je sagradio 40-ak orgulja, od Rijeke i Međimurja do Baranje (Darko Varga popisao ih je 45).

Uz 190. obljetnicu njegova rođenja organizira se međunarodni znanstveno-umjetnički simpozij u Valpovu, gdje su restaurirane jedne od njegovih najpoznatijih sačuvanih orgulja u Hrvatskoj. Sagrađene su 1876. u kapeli dvorca Prandau, kao op. 19, za baruna Gustava Hillepranda de Prandaua. Mecena nije štedio sredstva, a graditelj se pobrinuo da ove dvomanualne orgulje s 18 registara budu kvalitetne i okretne. Šaban ih smatra jednim od najvrednijih regionalnih spomenika kulture.

Iako se o Angsteru mnogo pisalo te o njemu i njegovim djelima postoji opsežna dokumentacija, na skupu se očekuje predstavljanje novih izvora, nekih novih spoznaja, novih čitanja, ali i reprezentativne izvedbe koje će još jednom potvrditi vrijednost glazbala i okruniti svečanost obilježavanja Angsterova rođendana.

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

GRAD VALPOVO
CITY OF VALPOVO

Turistička zajednica
grada Valpova